

Saksbehandlar: Birte Tuxen Bø, Næringsavdelinga
 Sak nr.: 15/663-2

Kommunale næringsfond - tildeling 2015

Framlegg til vedtak:

Fylkesdirektøren for næring rår hovudutval for plan og næring til å gjere slikt vedtak:

1. Kvar av kommunane Førde, Gaular, Naustdal, Jølster, Eid, Vågsøy, Selje og Gulen får eit stimuleringstilskot på kr. 100 000 for felles førstelineteneste.

Kommunane Eid, Vågsøy og Selje får eit stimuleringstilskot for felles næringsfond på kr. 33 300 kvar.

Det vert sett av kr. 300 000, som seinare kan nyttast til stimuleringstilskot til HAFS-kommunane i samband med etablering av HAFS-utvikling. HPN tildeler desse midlane i eiga sak hausten 2015.

2. Følgjande kommunar får tilskot til kommunalt næringsfond for 2015, som vert tildelt i denne saka (inkludert stimuleringstilskota):

Kommune	Totalt tilskot 2015*
Askvoll	464 996
Balestrand	382 799
Eid	741 995
Fjaler	456 072
Flora	892 090
Førde	1 037 385
Gaular	562 681
Gloppen	597 311
Gulen	532 532
Hornindal	378 796
Hyllestad	387 671
Jølster	565 864
Leikanger	429 686
Naustdal	553 853
Selje	585 947
Sogndal	690 217
Solund	358 488
Stryn	665 037
Vågsøy	746 578
SUM	11 030 000

* Stimuleringstilskot som er sett av til kommunane i HAFS (Hyllestad, Askvoll, Fjaler og Solund) inngår ikkje i tabellen.

3. Fjaler, Hyllestad, Leikanger og Sogndal må levere politisk handsama rapport før midlane kan betalast ut.
4. Kommunane må rette seg etter notat om rolledeling i finansieringssaker, vedtekne kapitalgrenser og gjeldande regelverk. Fylkesdirektøren får fullmakt til å gje utfyllande presiseringar i tilskotsbrev.

Vedlegg:

Retningsliner for kommunale næringsfond (Sogn og Fjordane) gjeldande frå 5.2.2014

Notat om arbeidsdeling i finansieringssaker

NVE si oversikt over inntekter frå konsesjonsavgifter

Andre dokument som ikkje ligg ved:

Innsendte årsrapportar frå kommunane

Kommunane sine rapportar gjennom www.regionalforvaltning.no

Retningsliner Kap. 551, post 60 og 61

Forskrift Kap. 551, post 60 og 61

SAKSFRAMSTILLING

---

1. SAMANDRAG

I denne saka gjer vi framlegg om fordeling av midlar til kommunale næringsfond på bakgrunn av kommunane si rapportering om bruk av midlane for 2014, og oppfylting av dei krav som er sette. Vi gjer og framlegg om tildeling av stimuleringsstilskot til kommunar som kan dokumentere felles førstelineteneste med andre kommunar, eller felles næringsfond for fleire kommunar.

Mange kommunar jobbar godt med næringsfonda. Vi har ikkje sett bruk som klart er i strid med retningslinene, men det kan nok vere potensial for betre bruk av midlane i nokre tilfelle.

Kommunal næringsutvikling er eit viktig satsingsområde også framover. Det er viktig å jobbe godt med forvaltninga av næringsfonda og auke kvaliteten på bruken. Meir merksemd på resultat av verkemiddelbruken er viktig.

2. BAKGRUNN

2.1 Bakgrunn for at saka er reist - budsjett

Fylkestinget sette i 50/14 Budsjett 2015/Økonomiplan 2016 av 11,33 mill. kr. til kommunale næringsfond i 2015.

Frå og med 2014 vart skjønnsstilskotet gjennom statsbudsjettet fjerna, men fylkeskommunen nyttar framleis midlar frå Statsbudsjettet Kap. 551, post 60 og retningsliner frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet gjeld for bruken av midlar.

Løyving i 2015 er redusert med 4,3 mill. kr. frå 2014.

2.2 Tidlegare vedtak – føringar for næringsfond i Sogn og Fjordane

Gjeldande retningsliner

Hovudutvalet vedtok nye retningsliner for kommunale næringsfond i møte 5. februar 2014.

Dette var ein mindre revisjon.

Vi går her kort igjennom nokre sentrale krav og vilkår for tildeling av midlar for kommunale næringsfond.

Kommunar som har inntekter frå konsesjonsavgift mindre enn 2 mill. kr., kjem automatisk inn under ordninga. Kommunar som kjem inn under ordninga må oppfylle fire krav for å få tildelt midlar, dei må ha:

- retningsliner for bruk og forvaltning av næringsfondet
- eit tilfredstillande næringsapparat, der minimum ein person i 50 % stilling skal vere disponibel for oppgåver knytt til førstelinetenesta og kontaklinformasjon er lett tilgjengeleg for målgruppa
- ein strategi for næringsutvikling og
- årsrapport

Det er gitt utfyllande vilkår for kvart av desse punkta i retningslinene.

Retningslinene opnar for stimuleringsstilskot for felles førstelineteneste og felles næringsfond, og det skal nyttast ein fordelingsnøkkel mellom kommunane.

Rolledeling i finansieringssaker

Det er i samband med bestillingsbrev til Innovasjon Norge (IN) utarbeidd eit notat med klargjering av rolledeling mellom IN sine bedriftsretta tiltak og fylkeskommunen sine tilretteleggande tiltak, prinsipp for arbeidsdeling og rolledeling i finansieringssaker mellom Innovasjon Norge og kommunane, og andre presiseringar i høve samarbeidet knytt til kommunalt næringsutviklingsarbeid. Her vert det mellom anna sett kapitalgrenser for kva saker som skal til IN og kva som skal til kommunane, og det vert slått fast eit prinsipp om at prosjekt berre i særskilte tilfelle kan få finansiering både frå fylkeskommunen og kommunale næringsfond.

Frist for rapportering av bruken av kommunale næringsfond i 2014 til fylkeskommunen vart i tilskotsbrev sett til 15. februar 2015. Frist for å levere rapport gjennom nettsida www.regionalforvaltning.no var av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) sett til 1. februar.

2.3 Krav frå Kommunal- og regionaldepartementet

Retningsliner for Kap. 551, post 60 og 61

Tilskota til kommunale næringsfond vert dekkja med midlar frå Statsbudsjettet sitt kap. 551, post 60. Dei felles retningslinene for kap. 60 og 61 gjeld difor også kommunane si forvaltning av næringsfondsmidlar frå fylkeskommunen. I tillegg gjeld sjølvstøtte andre regelverk for bruken av midlar, mellom anna for innkjøp og statsstøtte.

Gjennom dette regelverket går det fram at gjenteken feil bruk av midlane vil føre til krav om tilbakebetaling. Fylkeskommunen har ansvaret for kontroll og sanksjonar.

Gjenteken feil bruk vil medføre krav om tilbakebetaling. I praksis vil dette skje ved reduksjon med tilsvarende beløp i neste budsjettår. Kommunane skal og gje si vurdering før det blir konkludert.

Frå 2014 gjeld forskrift for Kap. 551. Forskrifta regulerer i hovudsak forholdet mellom tilskotsforvaltar og dei som får tildelt midlar.

3. OPPFYLLING AV KRAV OG KOMMUNANE SI RAPPORTERING FOR 2014

Vi går kort gjennom kommunane si rapportering på minstekrava.

3.1 Retningsliner, næringsapparat og strategi for næringsutvikling

Kommunane har gjennom rapport til fylkeskommunen vurdert eigne retningsliner, næringsapparat og strategi for næringsutvikling. Vi har gått gjennom rapportane frå kommunane, men vi har i år ikkje hatt ein stor gjennomgang der vi ser på alle retningsliner og planar.

Når det gjeld næringsapparat så meiner kommunane at dei er innanfor krava. Vi trur at nokre kommunar er i grenseland til å oppfylle kravet om minimum 50 % stilling disponibel for førstelinetenesta.

Fylkesdirektøren rår til at ein i 2015 ser på minstekrava i samband med ei evaluering av ordninga med næringsfond, og vurdering av retningslinene.

3.2 Årsrapport

Kommunane skal kvart år utarbeide ein årsrapport til fylkeskommunen om næringsutviklingsarbeidet. Kommunane skal også rapportere direkte til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) gjennom www.regionalforvaltning.no (RF 13.50).

Alle kommunar har levert rapport i regionalforvaltning. Alle kommunar har også levert årsrapport, nokre har levert saksutgreiinga då dei ikkje har hatt politisk møte enno.

Vi rår til at det på bakgrunn av rapportering vert løyvd midlar til alle kommunane, men at midlane ikkje kan utbetalast før godkjend rapport ligg føre.

4. BRUKEN AV MIDLAR I 2014 – ER DEN I TRÅD MED RETNINGSLINENE?

Vi har gått gjennom rapportane frå kommunane. Vi har ikkje gått djupt inn i sakene, men har sett etter saker der det er tydeleg at det er klare brot på regelverket. Vi har ikkje sett saker vi meiner vi må undersøkje nærare, men vi ser saker der vi kan forbetre bruken av midlar gjennom kurs, nettverk og dialog. Kommunal- og moderniseringsdepartementet går også gjennom rapportane og tek stikkprøver.

I 2013 hadde vi ei større runde med merksemd på feil bruk knytt til drift, planlegging og dritsstøtte til næringsapparat og driftsstøtte til reisemålsselskapa. Vi har også sendt ut utfyllande presiseringar knytt til desse sakene. I år har vi ingen slike tydelege saker.

Vi ser at nokre tilskot kan ha form av vanleg drift, og ikkje er tydeleg avgrensa. T.d. gjeld dette tilskot til messer og aktivitetar som går att år etter år. Her ynskjer vi å gje tilbakemeldingar skriftleg til alle kommunar der vi minner om regelverket, og gjennom kurs og dialog gjennom året.

Vi vil halde fram med dialog om bruken, og vi vil jobbe saman med Innovasjon Norge om kompetanseheving. Innovasjon Norge har også ein rettleiingsfunksjon ovanfor kommunane.

5. KRITERIUM FOR FORDELING MELLOM KOMMUNANE

I følgje retningslinene punkt 3, vert midlane til kommunale næringsfond fordelt etter storleiken på konsesjonsavgifta. Grensa for å få tilført midlar til kommunalt næringsfond er konsesjonsinntekter på under 2 mill. kr. I følgje oversikt frå NVE jf. vedlegg, er det dei same kommunane som var innanfor grensa i 2014 som også er innanfor i år.

Hornindal, Hyllestad, Førde, Gaular, Naustdal, Stryn, Jølster, Eid, Sogndal, Gloppen, Selje, Vågsøy, Gulen, Leikanger, Askvoll, Solund, Fjaler, Balestrand og Flora.

Det er innført to stimuleringsstilskot som skal fremje regionalt samarbeid. Det er tilskot til felles førstelineteneste og felles fond.

Alle kommunane i fylket kan søkje om stimuleringsstilskot. Når stimuleringsstilskota er fordelt, vil 60 % av dei resterande midlane bli fordelt likt mellom kommunar som oppfyller krava til å få løyvd midlar til kommunale næringsfond, medan 40 % av resterande midlar vert fordelt på grunnlag av folketal i kommunen.

Vi går gjennom søknader om stimuleringsstilskot og rår til løyving til dette, før vi fordelar restmidlane mellom kommunane.

6. SØKNADER OM STIMULERINGSTILSKOT FOR 2015

6.1 Mogelegheit til å søkje om stimuleringsstilskot

Kommunar som kan dokumentere at dei har ei felles førstelineteneste med andre kommunar kan få inntil kr. 100 000 i stimuleringstilskot kvar.

Kommunar som har felles næringsfond kan også få inntil kr. 100 000 i stimuleringstilskot. For å få full utteljing vert det føreset at alle fondsmidlar vert lagt inn i eit felles fond. Det er høve til å etablere regionale fond også over fylkesgrensene.

Alle kommunane i fylket kan få stimuleringstilskot.

Regelverket er likt med tildelinga for 2013 og 2014. Vi hadde då ein grundig gjennomgang. Vurderingane frå same sak i 2013 og 2014 står seg difor, og vi tek berre med konklusjonane i denne saka. Ei endring i 2015 er at Hyllestad, Askvoll, Fjaler og Solund går saman om felles førstelineteneste (HAFS), og er mest truleg operative frå 01.06.2015.

6.2 Tilskot til felles førstelineteneste

Sunnfjord Næringsutvikling (SNU)

SNU er førstelineteneste for kommunane Førde, Gaular, Jølster og Naustdal.

Fylkesdirektøren rår til at kommunane Førde, Gaular, og Naustdal får eit stimuleringstilskot på kr. 100 000 kvar for 2015.

Nordfjord Vekst

Nordfjord vekst vart i januar 2012 etablert av næringslivet og kommunane i Selje, Vågsøy og Eid.

Nordfjord Vekst er førstelineteneste for dei tre eigarkommunane.

Fylkesdirektøren rår til å setje av kr. 100 000 til kvar av kommunane Eid, Selje og Vågsøy.

Gulen (Gulen og Masfjorden Utvikling)

Det har tidlegare blitt vurdert at Gulen har godkjent felles førstelineteneste gjennom deltaking i Gulen og Masfjorden Utvikling (GMU).

Gulen får kr. 100 000 for felles førstelineteneste.

HAFS (Hyllestad, Askvoll, Fjaler og Solund)

HAFS er mest truleg operative frå 01.06.2015 og vil då vere førstelineteneste for kommunane Hyllestad, Askvoll, Fjaler og Solund. Det vert sett av midlar som HPN seinare kan disponere til stimuleringstilskot til dei aktuelle kommunane.

Gjeld for alle

Stimuleringstilskotet skal leggest på fondet, og skal ikkje gå til administrasjonskostnader. Det er sjølvsagt ein føresetnad at kommunen sørgjer for finansiering av førstelinetenesta som ikkje er i strid med regelverket.

6.3 Tilskot til felles næringsfond

Nordfjord Vekst

Nordfjord Vekst handsamar søknader for alle tre eigarkommunane. 1/3 av næringsfondet frå dei tre kommunane vert lagt inn i eit felles fond, medan resterande midlar er øyremerka bruk i den einskilde kommune.

Kommunane i Nordfjord Vekst har felles næringsfond og kan få stimuleringstilskot, men sidan ikkje alle midlane i næringsfonda vert lagt inn i det felles fondet vert tilskotet avkorta prosentvis i tråd med retningslinene.

Stimuleringstilskotet til kvar av dei tre kommunane vert kr. $100\,000 * 0,33 =$ kr. 33 300. Kommunane Selje, Vågsøy og Eid får eit stimuleringstilskot på 33 300 kr. kvar for felles næringsfond. Tilskotet skal leggest inn i det felles fondet.

HAFS (Hyllestad, Askvoll, Fjaler og Solund)

HAFS er mest truleg operative frå 01.06.2015 og skal etter planen ha felles næringsfond – i første omgang for to av kommunane. Det vert sett av midlar som HPN seinare kan disponere til stimuleringstilskot til dei aktuelle kommunane.

7. FORDELING AV MIDLAR 2015

Fylkesdirektøren har i kap. 6 rådd til at det vert tildelt stimuleringstilskot på kr. 899 000 og at det vert sett av stimuleringstilskot til HAFS på kr. 300 000. Stimuleringstilskot til HAFS vert å fordele i eiga HPN-sak til hausten.

Når stimuleringstilskota er fordelt, vert 60 % av dei resterande midlane likt fordelt mellom kommunar som oppfyller krava til å få løyvd midlar til kommunale næringsfond, medan 40 % av resterande midlar vert fordelt på grunnlag av folketal i kommunen. Fordelinga etter kriteria vert då slik:

Total løyving til kommunale næringsfond 2015	11 330 000
Stimuleringstilskot felles førstelineteneste	800 000
Stimuleringstilskot som er sett av	300 000
Stimuleringstilskot til felles næringsfond	99 900
Til fordeling til kommunar innanfor ordninga	10 130 100
60 % =	6 078 060
40 % =	4 052 040

Kommune	Folketal	60 % likt	40 % etter folketal	Tildeling jf. kriteria
Askvoll	3 008	319 898	145 098	464 996
Balestrand	1 304	319 898	62 902	382 799
Eid	5 987	319 898	288 797	608 695
Fjaler	2 823	319 898	136 174	456 072
Flora	11 862	319 898	572 192	892 090
Førde	12 801	319 898	617 487	937 385
Gaular	2 960	319 898	142 783	462 681
Gloppen	5 751	319 898	277 413	597 311
Gulen	2 335	319 898	112 634	432 532
Hornindal	1 221	319 898	58 898	378 796
Hyllestad	1 405	319 898	67 774	387 671
Jølster	3 026	319 898	145 966	465 864
Leikanger	2 276	319 898	109 788	429 686
Naustdal	2 777	319 898	133 955	453 853
Selje	2 752	319 898	132 749	452 647
Sogndal	7 677	319 898	370 319	690 217
Solund	800	319 898	38 590	358 488
Stryn	7 155	319 898	345 139	665 037
Vågsøy	6 082	319 898	293 380	613 278
SUM	84 002	6 078 060	4 052 040	10 130 100

Folketal er etter SSB sitt oversyn pr. 01.01.15.

8. KONKLUSJON/TILRÅDING

Stimuleringstilskot

Kvar av kommunane Førde, Gaular, Naustdal, Jølster, Eid, Vågsøy, Selje og Gulen får eit stimuleringstilskot på kr. 100 000 for felles førstelineteneste.

Kommunane Eid, Vågsøy og Selje får eit stimuleringstilskot for felles næringsfond på kr. 33 300 kvar.

Det vert sett av kr. 300 000, som seinare kan nyttast til stimuleringstilskot til HAFS-kommunane i samband med etablering av HAFS-utvikling. HPN tildeler desse midlane i eiga sak hausten 2015.

Tildeling til kommunale næringsfond 2015

I samsvar med drøftingar i saka rår fylkesdirektøren til at følgjande kommunar får tilskot til kommunalt næringsfond for 2015.

Kommune	Grunnlag for utrekning grunnløyving	Stimuleringstilskot*	Totalt tilskot 2015*
Askvoll	464 996	0	464 996
Balestrand	382 799	0	382 799
Eid	608 695	133 300	741 995
Fjaler	456 072	0	456 072
Flora	892 090	0	892 090
Førde	937 385	100 000	1 037 385
Gaular	462 681	100 000	562 681
Gloppen	597 311	0	597 311
Gulen	432 532	100 000	532 532
Hornindal	378 796	0	378 796
Hyllestad	387 671	0	387 671
Jølster	465 864	100 000	565 864
Leikanger	429 686	0	429 686
Naustdal	453 853	100 000	553 853
Selje	452 647	133 300	585 947
Sogndal	690 217	0	690 217
Solund	358 488	0	358 488
Stryn	665 037	0	665 037
Vågsøy	613 278	133 300	746 578
SUM	10 130 100	899 900	11 030 000

* Stimuleringstilskot som er sett av til kommunane i HAFS (Hyllestad, Askvoll, Fjaler og Solund) inngår ikkje i tabellen.

Fjaler, Hyllestad, Leikanger og Sogndal må levere politisk handsama rapport før midlane kan betalast ut.

Oppfølging i 2015

Vi har ikkje sett saker der det er grove brot på retningslinene. Det er framleis trong for meir kurs og kompetanseheving. Det er mykje bra i bruken av midlar frå næringsfondet, men det er også potensial for forbetringar.

Kommunane må rette seg etter notat om rolledeling i finansieringssaker, vedtekne kapitalgrenser og gjeldande regelverk.

I 2015 er det naturleg å gjere ei evaluering av næringsfonda og sjå på om retningslinene bør endrast. No har vi hatt nye retningsliner, og nye fordelingskriterier i fire år og vi bør sjå på korleis dette har gjort utslag. Næringsfonda må også ta opp i seg dei føringar som ligg i ny verdiskapingsplan, og det er også naturleg at vi ser på målsetjing og innretning på næringsfond når vi skal sjå på dei totale rammene og innretninga til sektoren.

